

CORS: 2015-16

TRIMÈSTRE: 3au

PROJÈCTE: ERA TÈRRA E ES VOLCANS

JUSTIFICACION: Aguest tèma gessec a prepausa d'ua mainada dera classe e estec eth mès votat dera ploja d'idees. Non obstant era sua complexitat, entara mainadèra d'aguesta edat, leu desvelhèc fòrça interès. Cau d'èder qu'era majoria des mainatges e mainades entenien es volcans coma un fenomen provocat per persones, literauments expressèren "es volcans explòten perque laguens sòn, es persones an metut ua bomba". Trencar aguesta "preconcepcion" sus es volcans e entèner-les coma un producte des fòrces geològiques deth nòste planeta a estat un des principaus objectius.

AIRAUS IMPLICADES: TOTES

TEMPORALIZACIÓ: 28 ores repartides en 3 ores setmanaus pendent 9 setmanes

CAPACITATS BÀSIQUES

Aprèner a èster e actuar de forma cada viatge mès autònoma:

- 1 Progressar en coneishement e domini deth sòn còs, en movement era coordinacion, en tot dar-se'n compde des sues possibilitats.
- 2 Assolidar progressiuament seguretat afectiua e emocionau e anar-se'n formant ua imatge positiva d'eth madeish e des auti.
- 3 Aquerir progressiuament abitudes basiques d'autonomia en accions dera vida vidanta damb seguretat e eficàcia.

Aprèner a pensar e a comunicar

- 4 Pensar, crear, elaborar explicacions e iniciar-se enes abilitats matematiques basiques.
- 5 Progressar ena comunicacion e expression ajustada as diferents contèxti e situacions de comunicacion abituaus per miei de diuèrsi lenguatges.

Aprèner a descurbir e auer iniciatiua

- 6 Observar e explorar er entorn immediat, naturau e fisic, damb una actitud de curiositat e respècte e participar, graduament, en activitats sociaus e culturaus.
  - 7 Mostrar iniciatiua per afrontar situacions dera vida vidanta, identificant-ne es perills e aprèner a actuar en conseqüència.
- Aprèner a conviuèr e abitar eth mon**
- 8 Conviuèr ena diuersitat, auançant ena relacion damb es auti e ena resolucion pacifica de conflictes.
  - 9 Comportar-se d'acord damb unes pautes de convivència que le prten cap a ua autonomia personau, cap ara collaboracion damb eth grop e cap ara integracion sociau.

CAPACITATS IMPLICADES PRINCIPAUMENT

Aprèner a descurbir e auer iniciatiua

- 6 Observar e explorar er entorn immediat, naturau e fisic, damb ua actitud de curiositat e respècte e participar, graduament, en activitats sociaus e culturaus.

OBJECTIUS	CONTENUTS
<ul style="list-style-type: none"> - Èster capable de formular preguntes entà exprimir es pròpis dubtes sus un tèma. - Identificar representacions deth planeta Tèrra. - Compréner que, en Sistèma Solar, i a auti planetes que tanben viren ath torn deth Solei. - Descríuer orauments es caracteristiques exteriors dera Tèrra; forma (sferica), elements (aigua, tèrra e gèu o nhèu), color e propietats que hèn possible era vida. - Classificar substàncies liquides e solides. - Compréner era estructura intèrna dera Tèrra en tot hèr ua analogia damb ua iranja. - Nomentar es parts intèrnes dera Tèrra. - Descríuer oraument es caracteristiques des parts intèrnes dera Tèrra. - Identificar un volcan. (forma cònica) - Identificar e nomentar es parts principaus d'un volcan. - Descríuer era foncion de cada part d'un volcan. - Compréner era relacion dera estructura intèrna dera Tèrra damb era dinamica volcanica identificant-le coma un fenomen naturau. - Conéisher eth mestièr de vulcanòleg. - Nomentar es conseqüències negatives des erupcions volcaniques entàs persones. - Modelar damb plastelina elements non presents; eth nòste planeta, tipos de volcans. - Exprimir a trauèrs deth diboish çò que sabem. - Classificar volcans segontes era forma, tipe d'erupcion e estat. - Nomentar volcans coneishudi. - Èster capable de compréner petiti tèxti e identificar informacions rellevantes damb era ajuda der adult. (P5) - Escriuer frases entà descriuer ua imatge e contestar preguntes formulades.(P5) - Identificar globaument e/o analiticaments paraules treballades en classe. (P4) - Escriuer e/o copiar paraules coneishudes en tot mielhorar era discriminacion auditiva. (P4) - Mostrar interès per apréner causes naues. - Identificar es messatges audiovisuals coma ua hònt d'informacion entà conéisher e compréner fenòmens luenhencs. - Avalorar e compartir es pròpis aprenedissatges. 	<p>● D. d'un madeish ● D. Der entorn ● Intercomunicacion e lengatges</p> <p>Hèts e Conceptes</p> <ul style="list-style-type: none"> - Es pròpies capacitats entà apréner. - Es possibilitats expressives deth pròpi còs. - Es disparières hònts d'informacion: escrites, oraus, audiovisuals e observacions. - Eth Sistèma Solar; estructura e moviments. - Eth planeta Tèrra; estructura intèrna e extèrna. - Es estats dera matèria; líquid e solid. - Es volcans; <ul style="list-style-type: none"> * parts e dinamica. * tipos de volcans. * principaus volcans deth mon. - Eth mestièr de vulcanòleg. - Tipologies de tèxt; eth tèxt científic (P5) e era descripcion. - Vocabulari científic restacat damb era geologia. - Era frasa. - Es atributs des agrupacions. - Còssi geometric; era sfèra e eth còn. - Tecnicas plastiques: eth modelatge e eth diboish. <p>Procediments</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participacion ena planificacion, revision e avaloracion deth pròpi procés d'aprenedissatge. - Representacion corporau deth Sistèma Solar; moviments de rotacion e translacion. - Recèrca activa d'informacion a partir de disparières hònts. - Utilizacion (damb era ajuda der adult) d'analogies entà entèner fenòmens naturaus non observables directaments. - Interpretacion de representacions convencionals de nocions geofisiques. - Lectura globau e/o analitica de paraules treballades en classe. (P4) - Descripcion orau des caracteristiques deth planeta Tèrra. - Descripcion orau des caracteristiques d'un volcan. - Comprenença orau d'explicacions hètes pes companhs/es e es adults. - Lectura guiada d'un tèxt científic. (P5) - Ampliacion de vocabulari restacat damb era geologia. - Produccion escrita de frases entà descriuer ua imatge o arrespòner a ua question. (P5) - Classificacion de matèries segontes eth sòn estat. - Classificacion de volcans segontes era forma, tipe d'erupcion e estat. - Identificacion de còssi geometric ena natura. - Modelatge d'un volcan. - Representacion grafica de çò que sabem. <p>Actituds, valors e normes</p> <ul style="list-style-type: none"> - Autoafirmacion gràcies ara capacitat de hèr e èster autònom. - Disfrutar inventant naues possibilitats en jòc motriu, perceptiu e simbòlic. - Avaloracion des elements deth miei naturau entara vida des persones. - Iniciativa e interès pes activitats. - Interès peth tèxt escrit. - Interès e expectacion pes explicacions des adults. - Manteniment dera accion e constancia entà acabar era activitat. - Satisfaccion en acabar ua òbra hèta damb suenh e interès.

ACTIVITATS (p- prèvies, d- desenvolupament, a- avaloracion, s- síntesi)	AGROPAMENT	RECORSI	ATENCIÓN ARA DIUERSITAT		
A.prèvies					
Diboish iniciam sus es volcans.	Individuau	<ul style="list-style-type: none"> • Materiau abituau de classe. • Ordinadors e camera de fòtos. • Materiau d'observacion dirècta; pèira volcanica. • Libes en prèst dera biblioteca de Vielha. • Materiaus abituaus e coneishudi entara mainadèra en estat liquid o solid; chuc, aigua, lèit, gomes, poma, iranja... 	<ul style="list-style-type: none"> • Trebalh per parelhes heterogènies. • Presentacion de contenguts utilizant dispairens lengatges; verbau, plastic, corporau, audiovisuau. • Activitats damb diferent grau de complexitat. • Contròl per part deth docent des intervencions oraus assegurant era participacion de totes e toti enes convèrses. 		
Ensenhador; Què sabem sus es volcans?	Gran grop				
Ensenhador; Què volem saber sus es volcans? Formulacion de qüestions.	Gran grop				
Convèrsa; Coma podem endonviar causes sus es volcans?	Gran grop				
Redigir nòta entàs pairs (P5). Copiar nòta (P4)	Parelhes				
A.desvolupament					
Presentacion-descripcion des hònts (libes, objèctes, diboishi...)entath cornèr deth projècte.	Individuau				
Visionat de videòs sus volcans en erupcion.	Gran grop				
Convèrsa; d'a on ges era lava?	Gran grop				
Presentacion e convèrsa sus eth glòbe terraqui.	Gran grop				
Modelatge damb plastilina deth planeta Tèrra.	Individuau				
Visionat de videò sus astronauta orbitant ath torn dera Tèrra en plataforma espaciau.	Gran grop				
Observacion maqueta deth Sistèma Solar hèta pera mainadèra de tresau.	Gran grop				
Expression corporau des moviments dera Tèrra.	Parelhes				
Visita biblioteca de Vielha. Presentacion maqueta der interior dera Tèrra. Identificam era crosca, eth mantèl e eth nuclèu.	Gran grop				
Experiéncia: Classificam dispairens elements segontes eth sòn estat; liquid o solid.	Parelhes				
Experiéncia: Analogia interior d'ua iranja damb eth nòste planeta. Identificam era crosca, eth mantèl e eth nuclèu.	Parelhes				
Diboisham er interior dera Tèrra e escriuem (P5) copiam (P4) eth nòm de cada part.	Individuau				
Observam e/o legem libes sus es volcans.	Parelhes				
Explicacion orau per part deth docent des parts d'un volcan e era sua foncion.	Gran grop				
Diboisham un volcan e escriuem (P5) copiam (P4) es sues parts.	Individuau				
Classificam fòtos de volcans;segontes eth sòn estat, forma e tipe d'erupcion.	Parelhes				
Modelatge damb plastilina de diferents tipos de volcans segontes eth tipe d'erupcion.	Parelhes				
Ficha 1, 2(P5): Eth mestièr de vulcanòleg.	Individuau				
Ficha 3: Principaus volcans deth mon.	Individuau				
Ficha 4 (P5): Noticia scientifica "Erupcions volcaniques e un asteroide acabèren damb es dinòsauris.	Gran grop				
A.sintesi					
Panèu collectiu sus es parts d'un volcan e er interior dera Tèrra.	Gran grop				
A.avaloracion					
Ensenhador sus qu'auem aprenut sus es volcans e era Tèrra.	Gran grop				
Escrit individuau sus causes que sabem sus es volcans en tot arrespòner as qüestions formulades iniciaument. (P5)	Individuau				
Fiches 5,6,7,8 (P5) Fiches 5,6,7 (P4)					

CRITÈRIS D'AVALORACION

- Èi capable de formular preguntes entà exprimir es pròpis dubtes sus un tèma.
- Identifique representacions deth planeta Tèrra.
- Coneish que, en Sistèma Solar, i a auti planetes que tanben viren ath torn deth Solei.
- Descriu orauments es caracteristiques exteriors dera Tèrra; forma (sferica), elements (aigua, terra e gèu o nhèu), color e propietats que hèn possible era vida.
- Classifique substàncies liquides e solides.
- Compren era estructura intèrna dera Tèrra en tot hèr ua analogia damb ua iranja.
- Nomente es parts intèrnes dera Tèrra.
- Descriu oraument es caracteristiques des parts intèrnes dera Tèrra.
- Identifique un volcan. (forma cònica)
- Identifique e nomente es parts principaus d'un volcan.
- Descriu era foncion de cada part d'un volcan.
- Compren era relacion dera estructura intèrna dera Tèrra damb era dinamica volcanica identificant-la coma un fenomen naturau.
- Coneish eth mestièr de vulcanòleg.
- Nomente es conseqüències negatives des erupcions volcaniques entàs persones.
- Modele damb plastelina elements non presents; eth nòste planeta, tipus de volcans.
- Exprimís a traucers deth diboish çò que sap.
- Classifique volcans segontes era forma, tipe d'erupcion e estat.
- Nomente volcans coneishudi.
- Èi capable de comprèner petiti tèxti e identificar informacions rellevants damb era ajuda der adult. (P5)
- Escríu frases entà descriuer ua imatge e contestar preguntes formulades.(P5)
- Identifique globaument e/o analiticaments paraules treballades en classe. (P4)
- Escríu e/o copie paraules coneishudes en tot mielhorar era discriminacion auditiva. (P4)
- Mostre interès per aprèner causes naues.
- Identifique es missatges audiovisuaus coma ua hònt d'informacion entà conéisher e comprèner fenomens luenhencs.
- Avalòre e compartís es pròpis aprendissatges.

METODOLOGIA

Es **projèctes** coma estrategia metodologica mos permetissen conectar damb es interèssi e besonhs des escolans/es en un moment determinat, ja que seràn es problèmes, preguntes o tèmes plantejadi per eri eth punt d'inici deth projècte. Per auta part aguesta metodologia fomenta era autonomia en aprendissatge, eth papèr det mèstre/a ei de mediador enter es contenguts e era activitat cònstructiva dera mainadèra, auferint as escolans e escolanes esturments entara recerca, tractament dera informacion e autoavaloracion deth pròpi procès d'aprendissatge.

En aguesta unitat es objèctes d'estudi (eth nòste planeta e es volcans) son luenhencs entara mainadèra, non ei possible ua observacion dirècta e ei de besonh un esfòrç important d'abstraccion e modificacion deth punt de vista, per aquest motiu en aquest projècte era utilizacion d'**analogies** (Tèrra=iranja), **maquetes** e **hònts d'informacion audiovisuaus** an estat recorsi didactics de gran valor.

INDICADORS DE CAPACITATS

Éi ua activitat qu'á per objectiu respóner a ua question? ÒC

Pòrte a aplicar coneishements aquerits e a hèr bèri nau aprenedissatges? ÒC

Ajude a relacionar coneishements diuèrsi? ÒC

Éi ua activitat que se pòt desvolupar de diferents formes e estimore era curiositat e era creativitat der escolanat? ÒC

Implique er usatge d'esturments diuèrsi com materiau manipulable e auti recursi? ÒC

Se fomente era autonomia der escolanat? ÒC

S'interven a partir de questions adequades mès que damb explicacions? ÒC

Se met en jòc er esfòrç e eth trebalh individuau, mès tanben eth trebalh per parelhes o en grops que pòrte a parlar, argumentar, convèncer, consensuar, eca.? ÒC

Implique rasonar e justificar es responses? ÒC

S'auance ena representacion de manèra cada viatge mès precisa usant progressiuament lenguatge mès polit? ÒC

AVALORACION -PREPAUSES DE MIELHORA

Ath long deth projècte es mainatges e mainades s'an mostrat fòrça interessadi e motivadi peth tèma, maugrat èster sus fenomens luenhencs. Totun cau díder qu'un des principaus objectius dera unitat "Compréner era relacion dera estructura intèrna dera Tèrra damb era dinamica volcanica identificant-la coma un fenomen naturau" a estat dificil d'arténher damb es escolans/es de P4 e bèth un de P5, maugrat auer estat illustrat e explicat damb disparièrs lenguatges (videòs, maquetes, diboishi).

Coma ja ei abituau, mos a mancat temps e auèssen alongat eth projècte, sustot entà completar un trebalh de síntesi mès detalhat entàs dossièrs individuaus que s'a portat cada escolan/a.

ANNÈXE 5 -Gresilha avaloracion mainadèra

	Èi capable de formular preguntes entà exprimir es pròpis dubtes sus	Identifique representacions deth planeta Terra.	Coneish que, en Sistema Solar, i a auti planetes que tanben viren ath torn	Descriu orauments es caracteristicques exteriors dera Terra: forma (sferica),	Classifique substàncies liquides e solides.	Compren era estructura interna dera Terra en tot hèr ua analogia damb ua	Nomente es parts intèrnes dera Terra.	Descriu oraument es caracteristicques des parts intèrnes dera Terra.	Identifique un volcan. (forma cònica)	Identifique e nomena es parts principaus d'un volcan.	Descriu era foncion de cada part d'un volcan.	Compren era relacion dera estructura interna dera Terra damb era dinamica	Coneish eth mestier de vulcanòleg.	Nomena es conseqüències negatives des erupcions volcaniques entàs	Modela damb plastelina elements non presents; eth nòste planeta, tipos de	Exprimis a trauers deth dibuich çò que sap.	Classifique volcans segontes era forma, tipe d'erupcion e estat.	Nomena volcans coneishudi.	Èi capable de comprèner petiti tèxti e identificar informacions rellevants	Escriu frases entà descriuer ua imatge e contestar preguntes formulades.(P5)	Identifique globaument e/o analiticaments paraules treballhades	Escriu e/o copie paraules coneishudes en tot melhorar era	Mostre interès per aprèner causes nauas.	Identifique es missatges audiovisuals coma ua hònt d'informacion entà	Avalore e compartís es pròpis aprendissatges.
ALEX	A	A	B	A	A	A	A	B	A	A	A	B	A	A	A	A	A	A	C	C	-	-	A	A	A
CLOE	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	-	-	A	A	A
ARIANNE	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	-	-	A	A	A
JAN	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	-	-	A	A	A
ELENA	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	C	-	-	A	A	A
STEFANIA	A	A	B	A	A	A	A	B	A	A	A	B	A	A	A	A	A	A	-	-	A	C	A	A	A
MARA	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	-	-	A	A	A	A	A
TAMARA	A	A	A	A	A	A	A	B	A	A	A	B	A	A	A	A	A	A	-	-	A	A	A	A	A
ANAS	C	A	B	A	A	A	A	B	A	A	B	B	A	A	A	A	A	A	-	-	A	C	A	A	C